



**Ügyszám:** NAIH-99-31/2014/H.  
**Ügyintéző:**

**Tárgy:** Laser Blood Kft. adatkezelése

## HATÁROZAT

A **Laser Blood Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. „kt.a.”** (a továbbiakban: Kötelezett) (2457 Adony, Szőlőhegy 3075. hrsz.) adatkezelésével kapcsolatban indult fenti számú ügyben az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 61. § (1) bekezdés b) és f) pontjai alapján az alábbi döntéseket hozom:

1) A Kötelezett jogellenes adatkezelését megtiltom, továbbá felszólítom, hogy ennek a határozat közlésétől számított 30 napon belül az alábbi módon tegyen eleget:

- A jövőben egészségügyi adatot ne kezeljen, továbbá az adatkezelési tájékoztatási gyakorlatát az Infotv. rendelkezéseinek megfelelően módosítsa úgy, hogy a jövőben adjon megfelelő tájékoztatást az adatkezelés céljairól és körülményeiről az adatalanyok részére.

2) Továbbá a Kötelezettet jogellenes adatkezelés miatt

**500.000 Ft, azaz ötszázezer forint  
adatvédelmi bírság  
megfizetésére kötelezem**

Egyidejűleg az Infotv. 61. § (2) bekezdése értelmében elrendelem jelen határozatnak a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) honlapján az adatkezelő azonosító adataival történő nyilvánosságra hozatalát.

A határozatban foglaltak végrehajtásáról, annak kézhezvételétől számított **30 napon belül értesítsék** a Hatóságot.

A bírságot a határozat jogerőre emelkedését követő **15 napon belül a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság központosított bevételek beszédese célelszámolási forintszámlája (10032000-00319425-30006009)** javára kell megfizetni. **Az összeg átutalásakor kérem, hivatkozzon a NAIH-99/2014. BÍRS. számra.**

Ha a Kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszerezésének 365-öd része. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Hatóság elrendeli a határozat végrehajtását, a bírság és a késedelmi pótlék adók módjára történő behajtását.

A fentiekén túl a Kötelezettet **eljárási költségként 15.678 Ft, azaz tizenötezer-hatszázhetvennyolc forint** eljárási költség megfizetésére kötelezem meghallgatott tanú utazási költségének címén. Az eljárási költség összegét **15 napon belül a 10032000-00319425-00000000 számlaszámra** kell megfizetni, a **NAIH-99/2014. KÖLT** számra hivatkozva.

E döntés ellen közigazgatási úton jogorvoslatnak helye nincs, de a közléstől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, azonban a Hatósághoz benyújtandó keresettel lehet kérni annak bírósági felülvizsgálatát. A tárgyalás tartása iránti kérelmet a keresetben jelezni kell. A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a bírósági felülvizsgálati eljárás illetéke 30.000 Ft, a per tárgyi illetékfeljegyzési jogos.

## INDOKOLÁS

### I. Az eljárás menete, a tényállás tisztázása:

#### 1. Az eljárás alá vont cég profilja, tevékenységi köre

A Laser Blood Kft. 2012. június 21-én került megalapításra, gazdasági tevékenysége a rendelkezésre álló információk szerint működése alatt olyan rendezvények szervezésére terjedt ki, amelyek célja a megjelentek részére egészségmegőrzésre alkalmas termékként bemutatott lézenterápiás készülék értékesítése volt. A cég nagyszámú termékbemutatót rendezett az ország egész területén 2012 és 2013 években, jellemzően szállodák bérelt rendezvénytermeiben, amelyekre a meghívókat szórólapokon, postai úton kézbesítették. A cég kényszertörlesztését a Székesfehérvári Törvényszék Cégbírósága 2014. október 10-én rendelte el.

#### 2. A lefolytatott vizsgálati eljárás menete és körülményei

A Hatósághoz több panaszbeadvány érkezett, melyben a panaszosok arról számoltak be, hogy kéréstlen levelet kaptak a Kötelezettől, amely teljes körű, ingyenes egészségügyi állapotfelmérésre szóló meghívót tartalmazott. A levél tartalmazott egy egészségfelmérő lapot, melynek kitöltésével és az egészségnap szervezőjének való átadásával ingyenesen végzik el rajtuk a meghívóban jelzett szív- és érrendszeri betegségeket érintő szűrővizsgálatokat, egyéb kisebb értékű ajándékot kapnak és nyereményjátékban vehetnek részt. A nyomtatványon személyes adatokon kívül (név, lakcím, telefonszám, e-mail cím), az érintett egészségi állapotára - így különösen betegségeire, és általa szedett gyógyszerekre - vonatkozó különleges adatok megadására hívják fel az érintetteket, azonban az adatok kezelésének módjáról, céljáról, jogalapjáról, a megismerésre jogosultak köréről, így az Infotv. 20. § (1) és (2) bekezdéseiben foglaltakról semmilyen tájékoztatást nem adtak, azon a rövid, apró betűs értesítésen kívül, hogy: „az érintettek személyes adatait abból a célból használjuk, hogy a későbbiekben kedvező ajánlatokkal megkeressük őket”. A nyomtatványon továbbá felhívják az érintett figyelmét arra is, hogy amennyiben eljön a termékbemutatóra, hozza magával személyi igazolványát is.

A panaszosok által rendelkezésre bocsátott tájékoztatók szerint a Kötelezett az ingyenes egészségügyi vizsgálatok és termékbemutatók tartását Budapesten 2012. szeptember 3-án és 2013. január 7-én a [...]ben, 2012. október 24-én az [...]ben és 2013. augusztus 13-án a [...]ben hirdette, valamennyi alkalommal reggel 9 órai kezdéssel.

A Hatóság a bejelentések alapján NAIH-5849/2012/V számon indult vizsgálati eljárásban megkereste a Kötelezettet, adjon tájékoztatást az adatkezelés körülményeiről.

A Kötelezett akkori ügyvezetője válaszában előadta, hogy a panaszosok adatait „szórólap terjesztése közben” jegyezték fel. A termékbemutatók során senkitől sem kérnek személyi azonosító igazolványt, csupán azon okból hívják fel a terjesztett szórólapon az érintettek figyelmét erre, mivel ha valaki banki hitelt szeretne felvenni a termék megvásárlásához, akkor ez az okmány a szerződés megkötéséhez szükséges. Tájékoztatása szerint nem kezelik a résztvevők személyes adatait és nem is továbbítják azokat senki részére.

Mivel válaszbeadványában a Kötelezett nem adott teljes körű felvilágosítást az adatkezelés folyamatáról és lényeges elemeiről, ezért újbóli megkeresésre volt szükség. A Kötelezett a második megkeresésre a kitűzött határidőn túl sem adott választ.

### 3. A lefolytatott hatósági eljárás menete és körülményei

Fentiekre figyelemmel a Hatóság 2014. január hó 21. napján a Kötelezett adatkezelése tekintetében adatvédelmi hatósági eljárás indításáról döntött az Infotv. 60. § (1) és (4) bekezdése alapján a Kötelezett termékbemutatók tartására vonatkozó általános adatkezelési gyakorlatával, valamint az egészségnapok, termékbemutatók során birtokába került személyes és különleges adatok kezelésével kapcsolatban. Az Infotv. 71. § (2) bekezdése szerint a Hatóság a vizsgálata során beszerzett adatokat hatósági eljárásban felhasználhatja. Jelen ügy vizsgálata során a Hatóság ezért a NAIH-2353/2013/V, NAIH-5849/2012/V és NAIH-6048/2012/V számú egyedi panaszügyeket is figyelembe vette. Az eljárás megindításáról a Hatóság a Kötelezettet értesítette és ezzel egyidejűleg végzés keretében hívta fel kérdések megválaszolására az ügygel kapcsolatban.

A Kötelezett a kitűzött határidőben nem válaszolt a Hatóság 2014. január hó 21. napján kelt, NAIH-99-2/2014/H. ügyiratszámú végzésére sem, mely a korábbi vizsgálati eljárás során már megfogalmazott kérdéseket is tartalmazta. A társaság székhelyére küldött, eljárás indításról szóló értesítés és a fent megjelölt végzés kézbesítése során a tértivevény „nem kereste”, majd a kézbesítési vélelem beálltáról tájékoztató levél „címzett elköltözött” jelzéssel érkezett vissza, holott a cégnyilvántartásba idáig nem került bejegyzésre a társaság székhelyének esetleges megváltozása.

Ezt követően a Hatóság megkísérelte az említett dokumentumok kézbesítését Hideg Róbert ügyvezető cégjegyzékben szereplő lakcímére, az átvételre a tértivevény tanúsága szerint 2014. március hó 6-án került sor, azonban a Kötelezett jelen határozat meghozataláig sem tett eleget a végzésben előírtaknak.

A Hatóság belföldi jogsegély formájában megkereste Budapest Főváros Kormányhivatalának Fogyasztóvédelmi Felügyelőségét, annak megismerése érdekében, hogy jelentett-e be a Kötelezett üzleten kívüli kereskedelmi tevékenysége keretében – az általa forgalmazott termékek értékesítése céljából – szervezett utazást vagy rendezvény tartását. A megkeresett szerv tájékoztatása alapján még egy kerületi jegyző sem értesítette a Felügyelőséget arról, hogy a Kötelezett termékbemutató tartását bejelentette volna náluk.

A Hatóság 2014. március 26-án kelt végzésével helyszíni szemle tartását rendelte el a Kötelezett székhelyén (2457 Adony, Szőlőhegy 3075. hrsz.).

A 2014. március 27-én megtartott helyszíni szemle során megállapítást nyert, hogy a cég székhelye Adony külterületén egy zártkerti ingatlan, melyen egy lakóház található. A postaládán nem található meg a Kötelezett neve. Az udvaron tartózkodó személy a Hatóság eljáró képviselőjét az ingatlanra nem engedte be, a társasággal kapcsolatban feltett kérdésekre nem válaszolt.

A Hatóság a fentiekben túl belföldi jogsegély keretében megkereste a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatalának Járási Népegészségügyi Intézetét (továbbiakban: Intézet), mivel az interneten nyilvánosan közzétett határozat szerint a Laser Blood Kft-t 50.000 Ft egészségügyi bírsággal sújtotta.

Az Intézet XI-R-066/01491-6/2013. számon hozott határozata megállapítja, hogy a Kötelezett 2013. február 14-én, a szolnoki [...]ban megtartott „egészségnapon” a megjelentektől vért vett, melyet később feldolgozott, majd „diagnózt” állított fel. Továbbá egészségügyi adatokat kezel, amikor az ún. egészségfelmérő lapot a megjelentekkel kitölteti, amely a résztvevők személyes adatait és az egészségi állapotukra vonatkozó kérdésekre adott válaszait tartalmazza. A határozat szerint a rendezvényen az egészségügyi tevékenységet végző személyek nem rendelkeztek érvényes működési nyilvántartással és szakdolgozói kamarai tagsággal. Az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény

(továbbiakban: Eüak.) 4. § (1) bekezdés a) – e) pontjai, valamint (2) bekezdés a) – zs) pontjai írják elő, hogy milyen célból lehet egészségügyi és személyazonosító adatokat kezelni, ami nem tartalmazza a Laser Blood Kft. tevékenységi körét.

A Kötelezett által megtartott termékbemutatón felvett jegyzőkönyvben foglaltak szerint a HS-2008F típusú lézertérapiás készüléket mutatták be 160.000 Ft-os áron. A jegyzőkönyv és ahhoz csatolt kérdőív tanúsága szerint a megjelentektől a rendezvényen is ugyanolyan adatlapokat töltettek ki, amit korábban a cég eljuttatott az érintetteknek, s amelyekben személyes és egészségügyi állapotra vonatkozó különleges adatok megadására van lehetőség.

A fentiekén túl a Hatóság belföldi jogsegély útján megkereste a Budapesti Békéltető Testületet (továbbiakban: Testület), mivel az több eljárást is lefolytatott a Kötelezett kereskedelmi tevékenysége kapcsán. A Testület összesen négy olyan ügyről (ügyszámok: BBT/2692/2014, BBT/1086/2014, BBT/0387/2014, BBT/0074/2014) tájékoztatta a Hatóságot, amelyek szerint a Kötelezett termékbemutatóin eladásra kínált lézertérapiás terméket 147.700, 160.000 és 199.000 Ft közötti árakon értékesítették.

A panaszbeadványokban foglaltak és az eljárás során felmerült információk alapján a Hatóság megállapította, hogy a [...] rendezvénytermében a cég összesen három alkalommal 2013. november 6-8-i napokon tartott rendezvényt, foglaláskor 40 fő résztvevőt jelöltek meg alkalmanként. A budapesti [...]ban a Kötelezett 2013. február 12-15. között naponta, valamint augusztus 12-13-án tartott egészségnap rendezvényt, foglaláskor 40-50 fő résztvevőt jelöltek meg alkalmanként. A budapesti [...]ben a Kötelezett 2012. október 24-én, 29-én és 30-án tartott a szállodában rendezvényt. A szolnoki [...]ban 2013 februárjában a Kötelezett 4-én, 5-én, 7-én, 8-án, 11-én, 13-án, 14-én és 15-én is tartott egészségnapot a szálloda rendezvénytermében, alkalmanként 50 fő résztvevővel. A budapesti [...]ben a Kötelezett 2012. augusztus 31. és 2013. október 16. között összesen 26 alkalommal tartott rendezvényt a kávéházban alkalmanként 30 fős hallgatóság részvételével.

A Hatóság később arról értesült, hogy a Székesfehérvári Törvényszék Cégbírósága 2014. október 10. napjával elrendelte a cég kényszertörlési eljárás keretében történő törlését, mivel több hatóság részéről is érkezett bejelentés, hogy az bejegyzett székhelyén nem érhető el, valós gazdasági tevékenységet pedig valószínűsíthetően nem folytat. Időközben az ügyvezető személye is megváltozott Kiss János budapesti lakosra, akinek címére a Hatóság közvetlenül kísérelte meg kézbesíteni a cég adatkezelésére vonatkozó kérdéseket tartalmazó korábbi végzését. A visszaérkezett tértivevény szerint a végzést a címzett átvette, arra azonban a megadott határidőn túl sem válaszolt.

Fentiekre tekintettel a Hatóság tanúként idézte Báró Ferencet, a cég korábbi ügyvezető igazgatóját, mivel az ő ügyvezetése alatt fejtett ki a cég tényleges gazdasági tevékenységet, így szervezett termékbemutatókat. A meghallgatás során Báró Ferenc arról nyilatkozott, hogy a kiküldésre került meghívókat név nélkül dobták be postaládákba, csak akkor címezték meg azokat név szerint, ha doktori címmel rendelkező személyt találtak, hogy orvosok is eljöjjenek a termékbemutatókra. A Laser Blood Kft-nek a Cofidis-szel volt szerződése, az ügyfelek esetleges hiteligénylésének biztosítása érdekében. Ennek érdekében kérte a cég a meghívókon a személyi igazolvány bemutatását, de csak az esetleges szerződés megkötésekor. Szerinte a cég nem tartotta nyilván, hogy mennyi szórólapot dobott be, a címekről adatbázist nem hozott létre. Báró Ferencnek – elmondása szerint – nem volt arról tudomása, hogy a cég a meghívók második oldalain lévő különleges adatok megadását is kérte. A meghívókkal kapcsolatos ügyintézését elmondása szerint nem ő, hanem [...], a cég kereskedelmi igazgatója intézte, valamint amikor valamennyi céges iratot átadta az új ügyvezetőnek (Hideg Róbert), nem voltak köztük egészségügyi adatokkal kitöltött meghívók.

A volt ügyvezető által előadottakra figyelemmel a Hatóság tanúként idézte [...]t, aki meghallgatása során előadta, hogy a termékbemutatókat és a termékértékesítést ő szervezte, az előadásokat ő tartotta. A tanú elmondta, hogy 2012 szeptemberétől 2014 januárjáig bezárólag tartottak előadásokat az országban, változó helyszíneken, heti 3-4 alkalommal, ezeken eltérő számú érdeklődő jelent meg. Az előadások során a megjelenteken kvantum analízises vérvizsgálatot végeztek, amelyek eredményeit egy szoftver segítségével kiértékeltek, majd a kapott diagnózist tartalmazó nyomtatványt az érintett rendelkezésére bocsátották. Az egészségnapokon a megjelentekkel kitöltetett kérdőívekkel kapcsolatban arról nyilatkozott, hogy a meghívót és az egészségügyi adatok megadását kérő kérdőívet ő fogalmazta meg és állította össze. Azokat nem volt kötelező kitölteni, de a megjelentek által kitöltött kérdőívek alapján a hallgatóságra jellemző betegségek szerint próbálta meg az előadás témáját bizonyos irányba terelni. A kitöltött kérdőíveket az előadás végén megsemmisítették, azokat nem kezelték tovább. A megjelenteket az egészségügyi adataikat tartalmazó kérdőívek vonatkozásában semmilyen formában nem tájékoztatták. Az előadásokra meghívottak nevét és elérhetőségi adatait nem tárolták, adatbázist azokból nem hoztak létre. A meghívón szereplő rövid tájékoztató szöveggel kapcsolatban annyit mondott el, hogy azt egy másik szórólapról ollózta ki, egyébként az azon szereplő szöveggel ellentétben a megjelentek adatait direkt marketing célra nem használták fel.

## II. Az ügyben alkalmazandó jogszabályi előírások:

Az Infotv. 3. § 2. pontja szerint: *„személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat – különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret –, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés”,*

Az Infotv. 3. § 3. pont a) és b) alpontjai szerint: *különleges adat: a faji eredetre, a nemzetiséghez tartozásra, a politikai véleményre vagy pártállásra, a vallásos vagy más világnézeti meggyőződésre, az érdek-képviselési szervezeti tagságra, a szexuális életre vonatkozó személyes adat, továbbá az egészségi állapotra, a kóros szenvedélyre vonatkozó személyes adat, valamint a bűnügyi személyes adat.*

Az Infotv. 3. § 7. pontja értelmében *„hozzájárulás: az érintett akaratának önkéntes és határozott kinyilvánítása, amely megfelelő tájékoztatáson alapul, és amellyel félreérthetetlen beleegyezését adja a rá vonatkozó személyes adatok – teljes körű vagy egyes műveletekre kiterjedő – kezeléséhez”,*

9. pontja szerint *„adatkezelő: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely önállóan vagy másokkal együtt az adatok kezelésének célját meghatározza, az adatkezelésre (beleértve a felhasznált eszközt) vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, vagy az általa megbízott adatfeldolgozóval végrehajtatja”;*

10. pontja szerint *„adatkezelés: az alkalmazott eljárástól függetlenül az adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így például gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, lekérdezése, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adatok további felhasználásának megakadályozása, fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők (pl. ujj- vagy tenyérnyomat, DNS-minta, íriszkép) rögzítése”.*

11. pontja értelmében *„adattovábbítás: az adat meghatározott harmadik személy számára történő hozzáférhetővé tétele”.*

Az Infotv. 4. szerint: *„(1) Személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie.*

*(2) Csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas. A személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig kezelhető. [...]*

Az Infotv. 5. § (1) bekezdése alapján személyes adat akkor kezelhető, ha

*a) ahhoz az érintett hozzájárul, vagy  
b) azt törvény vagy - törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben - helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli (a továbbiakban: kötelező adatkezelés).*

*(2) Különleges adat a 6. §-ban meghatározott esetekben, valamint akkor kezelhető, ha*

*a) az adatkezeléshez az érintett írásban hozzájárul,  
b) a 3. § 3. pont a) alpontjában foglalt adatok esetében az törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés végrehajtásához szükséges, vagy azt az Alaptörvényben biztosított alapvető jog érvényesítése, továbbá a nemzetbiztonság, a bűncselekmények megelőzése vagy üldözése érdekében vagy honvédelmi érdekből törvény elrendeli, vagy  
c) a 3. § 3. pont b) alpontjában foglalt adatok esetében törvény közérdeken alapuló célból elrendeli.*

Az Infotv. 20. § (2) bekezdése alapján az érintettet az adatkezelés megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, arról, ha az érintett személyes adatait az adatkezelő a 6. § (5) bekezdése alapján kezeli, illetve arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is.

A kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet 6. § (2b) pontja alapján az üzleten kívüli kereskedelem keretében a termék forgalmazása céljából a vásárlónak szervezett utazást vagy rendezvényt a kereskedő köteles - az utazás vagy rendezvény helyének és időpontjának megjelölésével - legkésőbb tizenöt nappal megelőzően az 1. melléklet 4a. pontja szerinti adattartalommal a jegyző részére bejelenteni. A jegyző a bejelentés másolatát soron kívül, de legkésőbb a bejelentés beérkezését követő három napon belül megküldi az utazás vagy a rendezvény helye szerint illetékes fogyasztóvédelmi felügyelőiségnek.

Az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény (Eüak.) 4. §-a alapján:

*(1) Az egészségügyi és személyazonosító adat kezelésének célja:*

*a) az egészség megőrzésének, javításának, fenntartásának előmozdítása,  
b) a betegellátó eredményes gyógykezelési tevékenységének elősegítése, ideértve a szakfelügyeleti tevékenységet is,  
c) az érintett egészségi állapotának nyomon követése,  
d) a népegészségügyi, közegészségügyi és járványügyi érdekből szükségessé váló intézkedések megtétele,  
e) a betegjogok érvényesítése.*

*(2) Egészségügyi és személyazonosító adatot az (1) bekezdésben meghatározottakon túl – törvényben meghatározott esetekben – az alábbi célokból lehet kezelni:*

*a) egészségügyi szakember-képzés,  
b) orvos-szakmai és epidemiológiai vizsgálat, elemzés, az egészségügyi ellátás tervezése, szervezése, költségek tervezése,  
c) statisztikai vizsgálat,  
d) hatásvizsgálati célú anonimizálás és tudományos kutatás,  
e) az egészségügyi adatot kezelő szerv vagy személy hatósági vagy törvényességi ellenőrzését, szakmai vagy törvényességi felügyeletét végző szervezetek munkájának elősegítése, ha az*

ellenőrzés célja más módon nem érhető el, valamint az egészségügyi ellátásokat finanszírozó szervezetek feladatainak ellátása,

f) a társadalombiztosítási, illetve szociális ellátások megállapítása, amennyiben az az egészségi állapot alapján történik,

g) az egészségügyi ellátásokra jogosultak részére a kötelező egészségbiztosítás terhére igénybe vehető szolgáltatások rendelkezésének és nyújtásának, valamint a gazdaságos gyógyszer-, gyógyászati segédeszköz- és gyógyászati ellátás rendelési szabályai betartásának a vizsgálata, továbbá a külön jogszabály szerinti szerződés alapján a jogosultak részére nyújtott ellátások finanszírozása, illetve az ártámogatás elszámolása,

h) bűnüldözés, továbbá a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvényben meghatározott feladatok ellátására kapott felhatalmazás körében bűn megelőzés,

i) a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvényben meghatározott feladatok ellátása, az abban kapott felhatalmazás körében,

j) közigazgatási hatósági eljárás,

k) szabálysértési eljárás,

l) ügyészségi eljárás,

m) bírósági eljárás,

n) az érintettnek nem egészségügyi intézményben történő elhelyezése, gondozása,

o) a munkavégzésre való alkalmasság megállapítása függetlenül attól, hogy ezen tevékenység munkaviszony, közalkalmazotti és közszolgálati jogviszony, hivatásos szolgálati viszony vagy egyéb jogviszony keretében történik,

p) közoktatás, felsőoktatás és szakképzés céljából az oktatásra, illetve képzésre való alkalmasság megállapítása,

q) a katonai szolgálatra, illetve a személyes honvédelmi kötelezettség teljesítésére való alkalmasság megállapítása,

r) munkanélküli ellátás, foglalkoztatás elősegítése, valamint az ezzel összefüggő ellenőrzés,

s) az egészségügyi ellátásokra jogosultak részére vényen rendelt gyógyszer, gyógyászati segédeszköz és gyógyászati ellátás folyamatos és biztonságos kiszolgáltatása, illetve nyújtása érdekében,

t) a munkabalesetek, foglalkozási megbetegedések - ideértve a fokozott expozíciós eseteket is - kivizsgálása, nyilvántartása és a szükséges munkavédelmi intézkedések megtétele,

u) az egészségügyi dolgozókkal szemben lefolytatott etikai eljárás,

v) eredményesség alapú támogatásban részesülő gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök eredményességének, támogatásának megállapítása, és ezen gyógyszerekkel kezelt kórképek finanszírozási eljárásrendjének alkotása,

w) betegút-szervezés,

x) az egészségügyi szolgáltatások minőségének értékelése és fejlesztése, az egészségügyi szolgáltatások értékelési szempontjainak rendszeres felülvizsgálata és fejlesztése,

y) az egészségügyi rendszer teljesítményének ellenőrzése, mérése és értékelése,

z) az egészségügyi ellátásokra jogosult részére a hatásos és biztonságos gyógyszerelés elősegítése, valamint a költséghatékony gyógyszeres terápia kialakítása érdekében,

zs) az Európai Unión belüli határon átnyúló egészségügyi ellátáshoz kapcsolódó jogok érvényesítése.

(3) Az (1)-(2) bekezdésekben meghatározott céloktól eltérő célra is lehet az érintett, illetve törvényes vagy meghatalmazott képviselője - megfelelő tájékoztatáson alapuló - írásbeli hozzájárulásával egészségügyi és személyazonosító adatot kezelni.

(4) Az (1)-(2) bekezdések szerinti adatkezelési célokra csak annyi és olyan egészségügyi, illetve személyazonosító adat kezelhető, amely az adatkezelési cél megvalósításához elengedhetetlenül szükséges.

### III. Megállapítások:

#### 1. A Kötelezett tevékenysége, adatkezelői felelőssége

Az árubemutatóval egybekötött termékértékesítési tevékenység a hagyományostól eltérő kereskedelmi formák egyike, ahol az ügyletkötés természetéből adódóan a vásárlók több tekintetben is (fogyasztói jogok érvényesülése, tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat elleni védelem és a személyes adataik kezelése vonatkozásában biztosított jogok) fokozott védelmet igényelnek.

A Kötelezett lézerterápiás termék forgalmazásával foglalkozik, melyeket főleg termékbemutatókon értékesít. A fogyasztó részére a Kötelezett állítja ki a számlát, köti meg a szerződéseket és a fogyasztói szavatossági jogokat is ő elégíti ki. A vásárlók adatait a Kötelezett kezeli.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a Kötelezett határozza meg az adatkezelés célját, valamint annak egész folyamatát, ő hozza meg az adatkezelésre vonatkozó döntéseket, kezeli a megkötött szerződéseket és tartja nyilván a kiállított számlákat, a Kötelezett minősül tehát adatkezelőnek.

A Kötelezett termékbemutatóira a résztvevőket egyrészt névre szóló meghívókkal, másrészt nem közvetlen postai megkereséssel, szórólapozással hívja meg. Az előadás iránt érdeklődő jelentkező a meghívón feltüntetett időpontban és helyszínen történő megjelenésével jelzi részvételi szándékát. A megkeresések postázása esetén az első kapcsolatfelvétel tehát a Kötelezett részéről történik. A névre szóló megkeresések postázásához a címekre és nevekre a Kötelezett utcai adatgyűjtés révén, általában postaládákra kiírt információk alapján tett szert.

Az érintettek postaládáiba bedobott meghívók hátoldalán egy kérdőív szerepel, melyen igen sok betegséggel kapcsolatos kérdésre vár választ a Kötelezett. A kérdések arra vonatkoznak, hogy az érintett szenved-e az alábbi betegségekben, illetve azokra milyen gyógyszereket szed: magas vérnyomás, cukorbetegség, magas koleszterin, fáradtság, érszűkület, gyógyszerek mellékhatásai, visszér, szívtáji és mellkasi panaszok, szívinfarktus, fulladás, végtagok zsibbadása és bizsergése, fejfájás, szédülés, fülzúgás, alvászavar, embólia, rosszindulatú daganat, egyéb gyulladással járó betegség. Ezek az adatok az Infotv. 3. § 3. b) pontja szerint különleges adatnak minősülnek, mivel azok az érintett egészségi állapotára vonatkozó személyes adatok körét kimerítik.

Az egészségügyi állapotra vonatkozó adatok megadásán túl a Kötelezett az érintett egyértelmű beazonosítása érdekében nevüket, lakcímüket, születési idejüket, vezetékes- és mobiltelefonszámukat, valamint e-mail címük megadását is kérte, amelyek az Infotv. 3. § 2. pontja alapján személyes adatnak minősülnek.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal XI-R-066/01491-6/2013. számú határozata megállapítja, hogy a termékbemutatókon a meghívókon szereplő, egészségügyi adatokat tartalmazó kérdőívet a megjelentekkel kitöltetik, így a Kötelezett egészségügyi adatokat kezel. Ezt a tényt a kereskedelmi igazgató által tanúként előadottak is megerősítik. Az Eüak. 4. § (2) bekezdés a) – zs) pontjai tartalmazzák, hogy milyen célból lehet egészségügyi és személyazonosító adat kezelni, amely nem tartalmazza a Kötelezett tevékenységi körét.

#### 2. Az adatkezelés jogalapja: az érintett hozzájárulása

Az Infotv. 5. § (1) bekezdése szerint személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben



– helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli. Az Infotv. 5. § (2) bekezdés a) pontja szerint különleges adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett írásban hozzájárul.

Az Eüak 4. § (1) és (2) bekezdése tételesen sorolja fel, hogy ilyen típusú adatok kezelése milyen célokból történhet. A 4. § (3) bekezdése szerint az (1)-(2) bekezdésekben meghatározott céloktól eltérő célra is lehet az érintett, illetve törvényes vagy meghatalmazott képviselője – megfelelő tájékoztatáson alapuló – írásbeli hozzájárulásával egészségügyi és személyazonosító adatot kezelni.

A Kötelezett kereskedelmi tevékenysége kapcsán nem írja elő más jogszabály a kötelező adatkezelést, így az általa kiküldött és termékbemutatókon gyűjtött kérdőíveken szereplő kérdésekre, az érintettek által beírt adatokat csak írásbeli hozzájárulásuk megléte esetén lehet kezelni, amennyiben az egyéb adatvédelmi követelmények is érvényesülnek.

A vizsgált adatkezelés esetében az adatkezelés jogalapja tehát az érintett hozzájárulása lehet. A hozzájárulás az Infotv. 3. § 7. pontja szerinti meghatározás alapján akkor tekinthető megadottnak, ha az önkéntes elhatározáson, valamint megfelelő tájékoztatáson alapul, határozott, félreérthetetlen, továbbá azt az érintett előzetesen adta meg, vagyis ha valódi választási lehetőség áll az érintett rendelkezésére és megfelelően tájékoztatják az adatkezelés céljáról, jogalapjáról és annak körülményeiről.

Mivel a kérdőíveken megadni kért személyes adatok kezelésével kapcsolatban az érintettek nem kapnak megfelelő tájékoztatást a következő pontokban kifejtettek miatt, ezért az adatkezeléshez történő hozzájárulásuk nem tekinthető tájékozottnak.

### 3. Célhoz kötött adatkezelés követelménye

A kiküldött kérdőíveken az érintettek egészségi állapotára vonatkozó különleges adatok megadását kéri a Kötelezett, azonban arra vonatkozóan semmilyen előzetes tájékoztatást nem ad, hogy az így összegyűjtött adatokat milyen célból kéri, azokat a továbbiakban hogyan kezeli és dolgozza fel.

A Kötelezett „Szív és érrendszer mikrokeringés vizsgálat”, „szűrővizsgálat” és „állapotfelmérés” megnevezéssel tünteti fel rendezvényét a szórólapján. Az, hogy a rendezvény és az adatkezelés célja valójában termékértékesítés, az érintett számára nem derül ki. A vizsgált esetekben a szórólap a következő felhívást is tartalmazza: *„...érdemes [a szűrővizsgálat közben] meghallgatni szakértőink egészség megőrző és javító előadását, melyben az egészséges és a gyógyszereket is kiváltó lehetséges gyógymódok játszanak főszerepet.”* Ez a felhívás és tájékoztatás sem utal egyértelműen a rendezvény valós céljára, tehát a termékértékesítésre, hanem szűrővizsgálatnak és előadásnak mutatja be a tevékenységet, a címzett így nem értesül a rendezvény és ahhoz kapcsolódó adatkezelés valódi céljáról.

Az Adatvédelmi Munkacsoportnak a célhoz kötöttségről szóló 3/2013. számú véleménye szerint *„A célhoz kötöttséggel szorosan összefügg az átláthatóság elve, ami előre láthatóságot jelent és biztosítja az adatalany rendelkezését adatai felett. Az előre láthatóság alapján az adatalany tudomással bír arról, hogy adatai miként kerülnek kezelésre, ami (jog)biztonságot teremt mind az adatalany, mind pedig az adatkezelő részére. Az előre láthatóság ezt meghaladóan figyelembe veszi az adatalany jogos várakozását az adatkezeléssel kapcsolatban.”*

A fentiekben túl a rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy a Kötelezett az ország területén, egészségnap címen jelentős számú termékbemutatót szervezett, amelyek keretében különleges adatok gyűjtésére került sor. A cég tevékenysége gyógyászati célú termék értékesítésében merült ki, ezen felül nem végez olyan tevékenységet, ami indokoltá tenné, hogy a vásárlóik egészségügyi állapotával is tisztában legyenek. Az adatkezelés célja tehát egyrészt nem

határozható meg, a Kötelezett pedig nem is jelöl meg ilyet az összegyűjtött adatok tekintetében, másrészt az adatkezelés szükségtelen is. Az adatkezelésnek nem lehet célja csupán az, hogy az előadó a hallgatóság egészségügyi adatai alapján alakítsa ki a termékbemutató irányát.

Mivel a fentiek alapján az adatkezelés cél nélküli és egyben szükségtelen is, megállapítható, hogy a Kötelezett nem tesz eleget az Infotv. 4. § (1)-(2) bekezdései szerinti célhoz kötött adatkezelés követelményeinek.

#### 4. Tájékoztatási kötelezettség

Az Infotv. 20. § (2) bekezdése úgy rendelkezik az adatkezelő előzetes tájékoztatási kötelezettségéről, hogy *az adatkezelés megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az érintettet az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről.*

A Hatóság álláspontja szerint nem elégséges a kérdőíven szereplő azon rövid tájékoztatás, amely szerint: *„Személyes adatait kizárólag arra használjuk, hogy a későbbiekben kedvező ajánlatokkal megkeressük. Adatainak felhasználását addig tekintjük folyamatosnak, amíg írásban nem kéri azok törlését.”* Megjegyzendő, hogy a rövid tájékoztató szöveg az 1995. évi CXIX. törvényre hivatkozik, mint adatvédelmi törvényre, ebben a tárgyban azonban ilyen számú jogszabály nincs és soha nem is volt hatályban. Az 1995. évi CXIX. törvény a kutatás és a közvetlen üzletszerzés célját szolgáló név- és lakcímadatok kezelését szabályozza. Ezen felül a rövid szöveget egy másik szórólapról módosítás nélkül másolták át a meghívókra, így a valóságban az elérhetőségi adatok direkt marketing célú felhasználására nem került sor. A tájékoztatás a Kötelezett részéről így nem csak elégtelen mértékű, de megtévesztő is.

Ennek tükrében vizsgálva a Kötelezett által a panaszosoknak kiküldött meghívókat és kérdőíveket, megállapítható, hogy az érintettek nem kaptak megfelelő tájékoztatást az adatkezelés céljáról, jogalapjáról, annak folyamatáról és körülményeiről. Az érintetteket az előadáson semmilyen formában nem tájékoztatják az összegyűjtött személyes adatok további sorsáról, így azok megsemmisítéséről és arról, hogy azokat nem kezelik tovább. Az érintetteket arról sem tájékoztatják, hogy egészségügyi adataikat csupán a termék értékesítés elősegítése miatt kezelik az előadások alatt.

A meghívókon ezen kívül rendkívül apró méretű betűvel szedték az adatkezelésről szóló nagyon rövid részt, amely szerint *„az érintettek személyes adatait abból a célból használjuk, hogy a későbbiekben kedvező ajánlatokkal megkeressük őket”.* A Kötelezett ezért nem tett eleget a hozzájárulás Infotv. 3. § 7. pontjában rögzített definíciójának, ugyanis az apró betűs tájékoztatóval nem valósult meg annak, az érintettek megfelelő tájékoztatására vonatkozó eleme. Az egészségügyi különleges adatok kezelésének céljáról, jogalapjáról és körülményeiről említést sem tesz a kérdőív. Az adatvédelmi munkacsoport fent hivatkozott 15/2011. számú véleményének III.A.1. pontja kifejti, hogy *„a tájékoztatásnak jól láthatónak (betűtípus és betűméret), feltűnőnek és minden részletre kiterjedőnek kell lennie.”*

Mivel a hozzájárulás alapja az érintett tájékozott beleegyezése, lényeges elem, hogy a Kötelezett biztosítsa az adatkezelésre vonatkozó tájékoztatás előzetes megismerését. Az Infotv. szerint a hozzájárulás akkor tekinthető megadottnak, ha az határozott, félreérthetetlen, kifejezett, ez pedig magában foglalja az aktív magatartást.

Megállapítható tehát, hogy a Kötelezett nem tesz eleget az Infotv. 20. § (1) és (2) bekezdésén alapuló tájékoztatási kötelezettségének. A Hatóság felhívja Kötelezettet tájékoztatási gyakorlatának fent kifejtetteknek megfelelő átalakítására, a hozzájárulás beszerzésekor az előzőekben taglalt szabályok érvényesítésére. Ezt rendelte el a Hatóság a határozat rendelkező részének 1. pontjában.

5. Fentiekre tekintettel a Hatóság az Infotv. 3. § 7. pontja, 4. § (1)-(2) bekezdései, 5. § (1) bekezdése, 5. § (2) bekezdés a) pontja és 20. § (1)-(2) bekezdésének megsértése miatt a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és jelen határozatban a Kötelezettet adatvédelmi bírság megfizetésére kötelezte.

A Kötelezett korábbi ügyvezetője és kereskedelmi igazgatója szerint a gyűjtött adatok direkt marketing célú felhasználása, valamint azok harmadik személynek történő továbbítása nem valósult meg. A Hatóság e vonatkozásban megállapítást nem tesz.

Jelen határozat természetesen nem tanúsítja a Kötelezett által végzett adatkezelés jogszerűségét azon kérdésekben, melyek vizsgálatára az adatvédelmi hatósági eljárás során nem került sor.

#### **IV. Eljárási szabályok:**

Jelen határozat a Ket. 71. § (1) bekezdésén és a 72. § (1) bekezdésén alapul.

A határozat a Ket. 73/A. § (3) bekezdése alapján a közlés napján jogerőre emelkedik. A fellebbezést a Ket. 100. § (1) bekezdésének d) pontja zárja ki. A határozat bírósági felülvizsgálatának lehetőségét a Ket. 100. § (2) bekezdése biztosítja, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság illetékességét a polgári perrendtartásáról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 326. § (7) bekezdése alapján állapítottam meg. A keresetlevél benyújtásának helyét és idejét a Pp. 330. § (2) és (3) bekezdése határozza meg.

Az Infotv. 61. § (1) bekezdésének f) pontja értelmében a Hatóság az Infotv. 61. § (3) bekezdése szerinti, százezer forinttól tízmillió forintig terjedő bírság kiszabására jogosult jogellenes adatkezelés megállapítása esetén. A bírság összegét a Hatóság jogszabályon alapuló mérlegelési jogkörében eljárva az Infotv. 61. § (4) bekezdése alapján határozta meg.

A Hatóság a bírság kiszabásával kapcsolatban figyelembe vette az eset összes körülményét, így a következőket:

- A Kötelezett a 2012. augusztusától 2014. januárig terjedő időszakban heti rendszerességgel szervezett termékbemutatókat, amely nagyságrendileg 220 rendezvényt takar. A megjelent személyek átlagos száma nagyságrendileg 3300 fő.
- A jogsértések folyamatos és ismétlődő jellegűek a vizsgált időszakban.
- A tevékenység célcsoportja egy különösen érzékeny fogyasztói kör, így az egészségügyi problémákkal küzdők és jellemzően az idősebb korosztály.
- A hasonló jogsértő tevékenységek elterjedtsége miatt jelen döntés prevenció célú is.

A bírság kiszabása során súlyosbító körülményként vette figyelembe a Hatóság azon körülményt, hogy az érintettek egészségügyi állapotával kapcsolatban rendkívül részletes, sok betegségre kiterjedő adatot gyűjtött a Kötelezett. Enyhítő körülményként vette figyelembe a Hatóság, hogy a kezelt adatok a termékbemutatók után megsemmisítette és rövid ideig kezelte a Kötelezett.

A bírságot a megfelelő számlaszámra megfizetni a pénzforgalom lebonyolításáról szóló 18/2009. (VIII. 6.) MNB rendelet (a továbbiakban: MNB rendelet) 25. § a) pontjának aa) alpontjában (átutalás), b) pontjának bb) alpontjában (készpénzbefizetés fizetési számlára), c) pontjának ca) alpontjában (készpénzátutalás) felsorolt fizetési módok formájában lehet. A kötelezettség teljesítése során irányadó az MNB rendelet VI. fejezete, azzal a kitételrel, hogy a Hatóság épületében nincs lehetőség a bírságösszeg befizetésére.

A késedelmi pótlék mértékéről szóló tájékoztatás az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 165. § (2) bekezdésében foglaltakon alapul. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 42. § (3) bekezdése szerint a jogerősen kiszabott és meg nem fizetett bírság, valamint a meg nem fizetett bírság miatt jogerősen kiszabott és meg nem fizetett késedelmi pótlék köztartozásnak minősül, és adók módjára kell behajtani.

A Ket. 74. §-a alapján a Kötelezett a teljesítési határidő lejárta előtt benyújtott kérelmében, annak igazolásával kérheti a Hatóságtól a pénzfizetési kötelezettség teljesítésére halasztás vagy a részletekben történő teljesítés (a továbbiakban együtt: fizetési kedvezmény) engedélyezését, ha rajta kívülálló ok lehetetlenné teszi a határidőre való teljesítést, vagy az számára aránytalan nehézséget jelentene.

A határidő lejárta után az ügyfél – feltéve, hogy a végrehajtást még nem indították meg – az igazolási kérelem egyidejű benyújtásával kérhet fizetési kedvezményt. Ha a Hatóság elutasítja az igazolási kérelmet és a fizetési kedvezmény iránti kérelmet, egyidejűleg dönt a végrehajtás megindításáról is.

A fizetési kedvezmény iránti eljárásért az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 29. § (1) bekezdése értelmében 3.000 Ft illetéket kell fizetni. Az Itv. 73. § (1) bekezdésének megfelelően a közigazgatási hatósági eljárási illetéket az eljárás megindításakor illetékbélyeggel az eljárást kezdeményező iraton, azaz a kérelemre felragasztva kell leróni.

Az illeték mértékéről és az illetékfeljegyzési jogról való tájékoztatás az Itv. 43. §-ának (3) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdésének h) pontján alapul.

A határozatnak a Hatóság honlapján történő nyilvánosságra hozatalát a nagyobb számú érintett jogainak védelme érdekében az Infotv. 61. § (2) bekezdése alapján rendelttem el.

A Hatóság az ügyintézési időbe be nem számítandó időszakok figyelembe vételével az ügyintézési határidőt 63 nappal lépte túl, melynek okai a Kötelezett együttműködésének hiányában a pontos tényállás felderítésének nehézségei voltak.

A Hatóság feladat- és hatáskörét, valamint illetékességi területét az Infotv. szabályozza.

Budapest, 2014. december 22.

Dr. Péterfalvi Attila  
elnök  
c. egyetemi tanár